

JISMONIY TARBIYA SPORT TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV FAOLIYATINING MAQSAD VA VAZIFALARI

Safarov O'Imasbek Sulton o'g'li

**O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetining
Jismoniy tarbiya tarbiya va sport menejmenti,
sport tadbirlarini tashkil etish yo'nalishining 2-kurs magistranti
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13908534>**

Annotation: Sports management is a set of activities that allow you to manage a company or a sports organization. These include financial management, personnel, equipment and sports facilities. The main goal of sports management is to ensure the stability of sports activities while ensuring the quality of services provided to athletes and spectators.

Annotatsiya: Spor menejmenti – bu kompaniya yoki sport tashkilotini boshqarishga imkon beradigan tadbirlar to'plami. Bularga moliyaviy boshqaruv, xodimlar, jihozlar va sport inshootlari kiradi. Sport menejmentining asosiy maqsadi sportchilar va tomoshabinlarga ko'rsatiladigan xizmatlar sifatini ta'minlash bilan birga sport faoliyatining barqarorligini ta'minlashdir.

Key words: Sports management requires strict financial management. In most cases, sports clubs and federations are organized in a hierarchical structure.

Kalit so'zlar: Sport menejmenti qat'iy moliyaviy boshqaruvni, Aksariyat hollarda sport klublari va federatsiyalari ierarxik tuzilmada tashkil etilgan.

Kirish

Sportni boshqarish ham qiziqarli, ham murakkab bo'lishi mumkin. Bu sport, qununlar va qoidalarni puxta bilishni talab qiladigan juda talabchan soha. So'nggi yillarda u keskin o'sdi. Batafsilroq bo'lsa, sport menejmenti nima? Sport shunchaki sevimli masg'ulot emas, balki global miqyosda ulkan biznesga aylandi va bu biznesni boshqarish qobiliyatiga ega bo'lganlarga talab kata. Ushbu maqolada biz sport menejmenti kasbi nima ekanligini, shuningdek, muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan tashkiliy ko'nikmalarni batafsil ko'rib chiqamiz.

Sport menejmenti nima?

Sport menejmenti murakkab biznesdir. Maqsadlar ko'p va ishtirokchilarning motivlari juda ko'p. Spor menejmenti – bu kompaniya yoki sport tashkilotini boshqarishga imkon beradigan tadbirlar to'plami. Bularga moliyaviy boshqaruv, xodimlar, jihozlar va sport inshootlari kiradi. Sport menejmentining asosiy maqsadi sportchilar va tomoshabinlarga ko'rsatiladigan xizmatlar sifatini ta'minlash bilan birga sport faoliyatining barqarorligini ta'minlashdir.

Sport menejmentining maqsadlari nimadan iborat?

Sport menejmentining maqsadlari, tashkiliy nuqtai nazardan, juda ko'p va xilma-xildir. Ular moliyaviy, balki marketing yoki aloqa bo'lishi mumkin. Bu, shuningdek, texnik, sport yoki sanitariya talablarini qondirish masalasi bo'lishi mumkin. Shunday qilib, sport menejmentining maqsadlari quyidagilardan iborat:

- Chipta sotish, homiylik orqali daromadni oshirish;
- muxlislar tajribasini yaxshilash;
- futbolchilar, murabbiylar va xodimlarni rivojlantirish;
- Samarali marketing va reklama strategiyasini yaratish;
- barqaror byudjetni ishlab chiqish;

- strategic rejalarni ishlab chiqish va amalga oshirish;
- muvaffaqiyatni baholash uchun ishlash ko'rsatkichlarini monitoring qilish;
- Brend tan olinishi va sportning ta'sirini yaxshilash;
- jamoatchilik ishtirokini va xabardorligini oshirish;
- barcha ishtirokchilar xavfsizligini ta'minlash uchun xavflarni boshqarish.

Sport menejmenti mutaxassislari oldida turgan asosiy muammolar qanday? Sport menejmenti mutaxassislari oldida bir qancha muammolar mavjud. Birinchidan, ular sportchilar va jamoaning yaxshi ishlashini ta'minlashi kerak. Keyin ular jamoa va tashkilotning moliyasini boshqarishlari zarur. Ular jamoatchilik bilan aloqalar va ommaviy axborot vositalarini ham boshqarishi lozim.

Bunday muammolarga misollar:

- samarali byudjetlarni ishlab chiqish va saqlash;
- futbolchilarni yollash, ijaraga olish va saqlab qolish;
- muxlislar so'rovlariga javob berish; o'yinchi salomatligi va xavfsizligini boshqarish;
- sportning biznes tomonini boshqarish;
- qonunlar va me'yoriy hujjatlarga rioya etilishini ta'minlash;
- OAV e'tiborini boshqarish;
- homiylik shartnomalarini muzokaralar olib borish va amalga oshirish;
- uzoq muddatli tashkilot muvaffaqitini yaratish va qo'llab – quvvatlash;

Sport menejmenti vakolatlari va mas'uliyatining turli sohalari qanday? Sport menejmenti turli xil tajriba va mas'uliyat sohalari birlashtirgan intizomdir. Umuman olganda, sport menejmenti sportning tashkiliy, moliyaviy, marketing va huquqiy jihatlarini qamrab oladi. Biroq, sport tashkilotining tabiati va hajmiga qarab, menejerlar ko'proq yoki kamroq mas'uliyatga ega bo'lishi mumkin. Sport menejmentining maqsadi tegishli tuzilmani yaratish va tashkilotning har bir a'zosining roli va mas'uliyatini belgilash orqali tashkilotning uzluksiz ishlashini ta'minlashdir. Bu, shuningdek, tashkilot ichidagi turli xizmatlarni (ma'muriy, logistika, texnik) boshqarish haqida.

Moliyaviy jihatdan, sport menejmenti qat'iy moliyaviy boshqaruvni amalga oshirish orqali tashkilotning moliyaviy hayotiyiligini ta'minlashga qaratilgan. Bunga moliyalashtirish (homiylar, grantlar) qidirish, byudjetni boshqarish va investitsiyalarni rejalashtirish kiradi.

Klublar va sport federatsiyalarida sportni boshqarish qanday tashkil etilgan?

Sport menejmenti – bu klub yoki sport federatsiyasini boshqarishga imkon beradigan tadbirlar majmui. Bu faoliyatga moliya, xodimlar, jihozlar va sport inshootlarini boshqarish kiradi. Aksariyat hollarda sport klublari va federatsiyalari ierarxik tuzilmada tashkil etilgan. Ierarxiyaning yuqori qismida tashkilotning siyosiy qarorlari va strategik rejalarni qabul qilish uchun mas'ul bo'lgan Direktorlar kengashi joylashgan. Direktorlar kengashi ostida murabbiylar, murabbiylar va ma'murlardan iborat xodimlar mavjud. Bu xodimlar klub yoki federatsiyaning kundalik faoliyatini nazorat qiladi. So'ngra, murabbiylar rahbarligida o'yinchilar va a'zolar sport bilan shug'ullanadi va uning o'sishi hamda muvaffaqiyatiga yordam beradi.

References:

1. Jismoniy tarbiya va sportda menejmentning ahamiyati
Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li: DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11098396>

2. Sport tashkilotlari faoliyatini samaradorligini marketing tizimini takomillashtirish orqali oshirish yo'llari. Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li: 04.09.2024
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13685343>
3. Mamlakatimizda jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat-xususiy sheriklik asoslari. Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li: 29.06.2024 <https://doi.org/10.5281/zenodo.12589317>
4. O'zbekiston respublikasida sport marketingini rivojlantirish yo'llari. 29.06.2024 Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12589372>
5. Роль спортивного менеджмента в современной спортивной индустрии узбекской республики. 29.06.2024 Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.12589420>
6. К вопросам повышения качества образовательной деятельности вузов на основе системного анализа и стратегического менеджмента. 29.06.2024
<https://doi.org/10.5281/zenodo.12593025> Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li:
7. Sport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini rivojlantirish. 04.09.2024
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13685623> Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li:
8. O'zbekiston va xalqaro sport tashkilotlari aloqalarida marketingning iqtisodiy ahamiyati 04.09.2024 Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13685654>
9. Xalqaro sportda professional sportni boshqarish modellari 04.09.2024
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13685676> Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li:
10. Sport menejerlarni tayyorlash o'ziga xos xususiyatlari 04.09.2024
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13685312> Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li:
11. Sport sohasida samarali boshqarish tizimini takomillashtirish 04.09.2024
<https://doi.org/10.5281/zenodo.12589279> Safarov O'lmasbek Sulton o'g'li: